

Deux villes monténégriennes (Cetinje, Podgorica) présentent un caractère semblable.

Ces caractéristiques régionales mises à part, les grandes villes, en tant que centres administratifs provinciaux, offrent une semblable répartition des habitants par profession. Dans certaines villes, des fractions sont encore définies en tant que ces villes jouent un rôle plus important dans les communications: maritimes (villes du littoral), par voies ferrées (Niš, Slavonski Brod, Maribor), fluviales (Zemun), ou ces deux ensemble (Sisak, Smederevo). Les professions libérales et administratives se rencontrent bien entendu, dans la mesure où les villes sont des organismes administratifs et culturels (Ljubljana, Sarajevo, Zagreb et la capitale, Beograd).

Les tables insérées dans le texte offrent en outre des données spéciales et individuelles et permettent la comparaison entre les villes.

Pour faciliter la comparaison nous donnons ici la traduction des titres des tables.

1. Nom de la ville; 2. Agriculture; 3. Industrie, métiers; 4. Commerce; 5. Banques; 6. Communications; 7. Services publics et professions libérales; 8. Journaliers et manoeuvres dans services divers; 9. Rentiers et retraités; 10. Autres professions (personnes entretenues dans les établissements et élèves placés hors de leur famille; personnes sans professions; professions inconnues; armée et marine); 11. Nombre absolu des habitants de la ville.

Anton Melik

Obzornik.

IV. kongres slovanskih geografov in etnografov v Sofiji l. 1936. Po šestletnem presledku so se lani znova zbrali slovanski geografi in etnografi k skupnemu zasedanju, topot v Bolgariji, ki je s tem končoveljavno pristopila k sodelovanju pri tej skupni slovanski instituciji naše stroke.

Kongres se je vršil v Sofiji v času od 16. do 21. avgusta 1936 pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Borisa. Slavnostna otvoritev se je izvršila v nedeljo, 16. avgusta ob 10. dopoldne v dvorani impozantne sofijske univerze ob navzočnosti Nj. Vis. princa Kirila, prosvetnega ministra g. Mišajkova in drugih odličnih zastopnikov bolgarskih oblasti ter institucij. Otvoril ga je predsednik organizacijskega komiteja, rektor sofijske univerze, g. Arnaudov. Takoj drugi dan se je pričelo ločeno delo po sekcijah. V nasprotju z zadnjima kongresoma na Poljskem in v Jugoslaviji, letošnja prireditve v Bolgariji ni bila organizirana v obliki potovalnega kongresa, temveč so se vse seje vršile v Sofiji, nakar je sledila serija ekskurzij v razne smeri. Kakor je nedvomno res, da pri takem načinu pridobijo seje sekcij same na sebi mnogo na temeljitosti in zaokroženosti, ima vendar potovalni kongres svoje prednosti, ki bi prišle tudi v Bolgariji nedvomno do izraza. Vsekakor je značilno, da se zelo instruktivnih ekskurzij pod odličnim praktičnim in strokovnim vodstvom velik del članov ni udeležil, marveč je dal prednost na lastno pest organiziranim potovanjem po Bolgariji, ki so mu dala pregledno sliko o državi namesto bolj v podrobnosti poučnih oficielnih ekskurzij.

Delo kongresa je bila razdeljeno na naslednjih osem sekcij: I. Geodezija, kartografija, geofizika, meteorologija, klimatologija, hidrografija. II. Geomorfologija, geologija. III. in IV. Biogeografija. V. Antropogeografija, ekonomska geografija. VI. Etnografija, sociologija, demografija, antropologija. VII. Regionalna geografija in metodika. VIII. Historična geografija in zgo-

dovina geografije. V vseh sekcijah je bilo prijavljenih izredno veliko število predavanj, od katerih pa jih je precejšen del odpadlo, kar je imelo svojo dobro stran v tem, da je bilo pri ostalih referatih dovolj časa za diskusije. Ureditev dela po sekcijah je seveda na vseh takih kongresih še daleč od zaželenega ideala. Zlasti je še težavno dobiti pravočasno od strani gg. referentov izveček predavanj, ki bi jih morali udeleženci kongresa prejeti pač že določen čas pred kongresom, da bi se dosegla idealna temeljitost in produktivnost diskusij. To je seveda težkoča, ki je doslej ni mogla premagati niti organizacija mednarodnih geografskih kongresov. Nadalje bi bilo vsakakor potrebno, da se tudi na spored slovanskih kongresov postavijo specialna, v današnji geografiji posebno pomembna vprašanja. Organizatorji bolgarskega kongresa so skušali z dovolj uspeha vstvariti nekaj podobnega s tem, da so obravnavanje sorodnih snovi ali pa snovi, nanašajočih se na iste predele, določili po možnosti na isti dan in na isto sejo. S tem je marsikatera od teh sej pridobila na zaokroženosti in tehtnosti.

Zelo zanimiv del so bile seveda ekskurzije. Že med potekom kongresa so se vršile krajše enodnevne ekskurzije (n. pr. na Vitošo, v tesni Iskra, v rudarsko središče Pernik) in celo ena poldrugodnevna (mimo Samokova in Camkorije na Musalá 2925 m). Po zaključku zasedanja pa so se 22. avgusta pričele velike ekskurzije, ki so ponesle slovanske geografe in etnografe širom vse Bolgarije. Vršile so se tri geografske in dve etnografski ekskurziji. Od geografskih je bila prva posvečena porečju Strume, Rili, Pirinu, Rodopom in dolini Marice, druga t. zv. subbalkanskim kotlinam, Strandži in obali Črnega morja, tretja pa severni Bolgariji. Od etnografskih ekskurzij je večino udeležencev pritegnila ona v južnovzhodno Bolgarijo (Plovdiv—Jam-bol—Burgas). Večina slovenskih udeležencev se je pridružila drugi ekskurziji, ki je nudila na svoji tako srečno izbrani ruti (Sofija—Pirdop—Kolonite v Srednji gori—Karlovo—Plovdiv—Kazanlâk—prelaz šipka—Sliven—Burgas—Strandža—Burgas—Varna) izredno bogastvo opazovanj, v prvi vrsti morfoloških in fitogeografskih, pa tudi antropogeografskih in etnografskih. Posebno je treba poudariti gostoljubnost, katere so bili člani ekskurzije deležni povsod, tudi v najmanjših krajih.

Organizacija kongresa je bila v glavnem na višku. Za to gre od strani udeležencev najiskrenejša zahvala vsem onim bolgarskim gg. kolegom, ki so zastavili vse svoje moči, da bi se kongres izvedel čim popolneje. Med njimi je še posebej treba omeniti glavnega sekretarja pripravljalnega odbora g. Iv. Bataklijev-a, prof. geografije na sofijski univerzi, nadalje prof. iste univerze g. N. Stojanov-a, direktorja Centralnega meteorološkega instituta g. K. T. Kirov-a, docenta g. D. Jaranov-a, šefa entomološke stacije g. P. Drenskega, asistenta Etnogr. muzeja g. Hr. Vakarelskega ter univ. asistenta g. G. Gunčeva in D. Jordanov-a. Istočasno s kongresom je bila otvorjena velika kartografska razstava, ki je prekosila vsa pričakovanja, ki so jih udeleženci stavili vanjo.

Kar se tiče udeležbe na kongresu, je bila daleko najštevilnejša poljska delegacija, dočim je število udeležencev iz Jugoslavije precej zaostalo za številom prijavljenih. V imenu Jugosl. akademije je pozdravil kongres univ. prof. Artur Gavazzi (Zagreb), v imenu Geografskih društev v Jugoslaviji pa prof. B. Ž. Milojević (Beograd). Kot občevalni jezik so seveda služili vsi slovanski jeziki, med katerimi je prihajala do veljave zlasti poljščina, v diskusijah in na ekskurzijah pa sta si delili približno enaki vlogi francoščina in nemščina.

Oficijelne delegacije iz sovjetske Rusije na kongresu ni bilo. Vendar je bila na zaključni seji sprožena misel, da bi se prihodnji kongres vršil v Rusiji. Če se to ne bo moglo izvesti, bo bržkone Bratislava, ki bo prihodnjič (1940) zbrala slovanske geografe in etnografe.

Organizacijski odbor je izdal za udeležence odlično sestavljeno knjigo „La Bulgarie, Aperçu géographique et ethnographique“ s prispevki prvih bolgarskih strokovnjakov (D. Jaranov, St. Bončev, St. Petkov, N. Stojanov, P. Drenski, I. Bataklijev, G. T. Danaïlov, Hr. Vakarelski, M. Arnaudov, St. Mladenov, P. Nikov). Poleg tega so izšli vodniki za posamezne ekskurzije. Udeleženci pa so prejeli v dar tudi še marsikatero drugo bolgarsko geografsko ali etnografsko publikacijo.

Svetozar Ilešič

III. mednarodna kvartarna konferenca na Dunaju. Ko je bil 1928. geološki kongres v Kobenhavenu, so predlagali Poljaki, naj se osnuje mednarodna asociacija za študij severnoevropskega kvartarja, ker bi na ta način ožji medsebojni stiki in vzajemna pomoč izdatno olajšalo uspešno proučevanje diluvija. Dunajski geolog Göttinger je k temu še predlagal, naj se razširi ta asociacija na vso Evropo. Tako se je ustanovila asociacija (International Association on quaternary research, skrajšano INQUA), ki si je nadela med drugim nalogo, da sklicuje v določenih razdobjih mednarodne konference. Prva taka konferenca je bila še istega leta v Kobenhavnu. Leta 1932 se je vršila druga konferenca v Leningradu. Na tej se je poleg glacialne geologije obravnavala tudi že prazgodovina, ki ima s prvo mnogo skupnih problemov. Tedaj je bil tudi stavljen predlog (prav tako od Göttingerja), naj se asociacija, ki se je med tem razvila že v lepo ustanovo, a bila omejena samo na Evropo, raztegne na ves svet, da se tako čim bolj omogočijo primerjave z visokogorskimi predeli ostalih kontinentov, ki so bili nekdanj tudi pod ledom. Ta predlog so na naslednjem mednarodnem geološkem kongresu v Washingtonu (1933) tudi sprejeli.

Tretja konferenca se je vršila na Dunaju od 1. do 6. septembra 1936. Za to so se pripravljali cela štiri leta. Vpeljali so letno članarino, da so dobili za obširne priprave potreben denar, zato pa dajali članom asociacije vsakoletno publikacijo. Prvi dan kongresa je bil posvečen kvartarju Avstrije (razvoju diluvija v Alpah in Predalpju, novim vidikom glede glacialne morfologije avstrijskih Alp, favni in flori, jamskemu paleolitiku itd.). Drugi dan so bila predavanja splošnega značaja (o klimi Evrope za časa zadnje ledene dobe, o razčlenitvi ledene dobe v Alpah, o reviziji glacialne kronologije, o umaknitvenih stadijih v Alpah itd.), ki so prinesla mnogo novosti, saj so nastopili prvi strokovnjaki tega področja. Tretji dan je bila celodnevna ekskurzija v puhlično ozemlje Wachaua (Göttweig, Krems), kjer smo si ogledali razne primere sedimentacije puhlice in vmesnih ilovnatih plasti in znamenita paleolitska najdišča, ki jih je svojčas odkrival pokojni Bayer. Ob tej priliki je bilo tudi odkritje Bayerjeve spominske plošče v Spitzu ob Donavi. Četrty in peti dan so bila predavanja razdeljena po sekcijah, in sicer po glacialnogeološko-morfološki, stratigrafsko-paleontološko-paleoklimatološki in prehistorično-antropološko-speleološki. V zadnji sekciji je predaval med drugim tudi prof. Brodar iz Celja o Potočki zijalki, naši najznamenitejši paleolitski postaji. Njegovo predavanje je napravilo na vse navzoče najboljši vtis. Šesti dan se je vršila ekskurzija v Drachenhöhle pri Mixnitzu, o kateri je izšla pred leti obširna monografija. Po oficialnem zaključku kongresa se je vršila najprej dvodnevna ekskurzija v nižjeavstrijski Weinviertel, kjer nastopa prav tako puhlica,